

Kávésok Lapja

XI. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

8. szám.

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., József-krt. 38. I. 5. Tel:32-1-05.

Felelős szerkesztő:
DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31. Tel: 31-4-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZEK MEG?

Április 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Április 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantelláási adó.

Április 25-én (csütörtök) délután 5 órakor előljárósági ülés az ipartestület tanácstermében.

Május 5-ig megfizetendő a II. negyedévi üzletbér első részlete.

Május 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Május 10-ig az adóközközösség tagjai tartoznak megfizetni május havi forgalmi és fényüzési adóátalányukat.

Május 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének Előljárósága f. évi április 25-én (csütörtökön) délután öt órakor az ipartestület tanácstermében

Ü L É S T

tart, melyre az előljáróság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1935. április 15.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

Isztár-gázsik

Tanonciskolánkban iparunk jövő nemzedékének, amikor azt a kérdést tesszük fel, „Mi a kávéház?, azt kell felelnünk, hogy „A kávéház nyilvános étkezési üzem”. Ma magunk is érezzük, hogy ez a definíció némileg hiányos, mert a kávéházak nem kis mértékben a közönség szórakoztatását is szolgálják. Hisz a vendégeknek a társaságban és társalgásban talált szórakozáson kívül rendelkezésükre áll a kártya, billiárd, sakk, dominó, a kávéosoknak oly nagy áldozatot jelentő bel- és külföldi lapok tömege, továbbá a zene. Kétségtelen tehát, hogy manapság már a kávéháznak elsődrendűen szórakoztató jellege is van.

Nem lehet tehát kifogásolni azt sem, ha éppen a mai leromlott viszonyokra való tekintettel, amikor a létért való küzdelem, a megélhetésért folytatott harc minden területen olyan éles, a kávéházak ezt a szórakoztatói jellegét is jobban kidomborítani igyekeznek, természetesen abban a reményben, hogy ez által több közönséget vonzanak és így nagyobb lévén a bevételük, jobban fogják megtalálni boldogulásukat.

Csak egyre kell nagyon vigyázni, arra, hogy üzleti cselekedeteinkben ne kizárólag az vezessen, hogy mit csinál a konkurencia, hanem hogy mit mond a számok realitása? Nem biztos, hogy üzleti genialitásnak minősíthető az, leszállítani a reggeli árát 38 fillérré azért, mert tegnap a konkurens üzlet olyan plakátot tett ki a kirakatába, mely szerint ő azt a reggelit 40 fillérért adja. Bele kell, hogy pusztuljon ebbe mind a két üzlet. Ez az árdumping.

Nehezen megérthető szerenéséltenség, hogy ez az árrombolás lényeg létezik akkor, amikor éppen a kávéházak legfontosabb cikkeinek, például a kávénak, teának, cukornak az ára évek óta csak emelkedő tendenciát mutat. És ezzel parallel van itt még valami, ami folyton csak emelkedik: emelkedik épp úgy, mint a kávénak, vagy a teának az ára és emelkedik

Budapesti Központi Általános A főváros kávéházai, szállodái és Tejcsarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója

VII., Rottenbiller ucca 31.

Telefon: *46-2-65, 35-0-16. Interurbán: 34-6-68.

Tojás osztály

Sürgőnycim: „Köztej Budapest”

Nem minden **mustár**

TIVOLI

Gyártja: **Gottlieb Konzervgyár, Budapest, VII., Nürnberg-u. 34. — Telefon: 96-7-02, 96-1-46.**

épp úgy, mint ahogy a bevételeink esökkennek, és ez a kávéházak zeneszolgáltatási költsége.

Hangsúlyoztam, hogy meg kell és lehet érteni, ha a mai állandóan lefelé tendáló forgalmat a kávéházak zeneszolgáltatással szeretnék kiegyensúlyozni. De ha ezen a téren az lesz az irányadó, hogy mit csinál a konkurencia, nem pedig az, hogy mit bír el a reális üzleti lehetőség, akkor meg van peccsételve ezeknek a kávéházaknak a sorsa is.

Kezdetben volt a kávéház zene nélkül, vagy — mint régebben — néhány cigányzenés kávéház. De lassan, majd gyorsabban a zene nélküli kávéházba bevonult a zongora, melléje egy zongorista. Utána a zongorista mellé egy dobos. Majd két zongora, azután a két zongora mellé egy dobos, esetleg még egy hegedű és saxofon. Azután végre megjött, mint csúcsteljesítmény, a dizőz. Ez azonban még mind nem lett volna baj. A baj csak a gázszi körül van, a sztár-gázszi körül.

S itt most már a kávéások közérdekében fel kell emelni a szavunkat. Ami ezen a téren folyik, az gazdasági öngyilkosság és gyilkosság. Mert aki ezt csinálja, az nemcsak saját magát pusztítja el, hanem azt a konkurenciát is, akit ugyanebbe belekényszerít, de azt is, aki nem csinálja utána. Mert természetes, hogy a közönség egy jó része inkább odamegy, ahol nagyobb attrakciót kap. De az attrakciót nyújtó kávéház még sem tud boldogulni. Hogyan is boldogulhatna, amikor biztos tudomásunk van olyan üzletekről, melyeknek napi zenei regieje 100 pengő körül mozog és esténkénti bruttó bevételük ennek a dupláját sem teszi ki, sőt gyakran lényegesen ez alatt van, ami más szóval annyit jelent, hogy egész üzleti bevételével még a zeneköltséget sem keresi meg.

Eddig a kávéházak legnagyobb regie tétele a házbér volt, ennek leszállítása iránt folytattunk hosszú, keserves harcokat. Rendelkezésünkre álló adatok szerint csak az a kávéház minősíthető igazán életképesnek, amelynek házbére nem haladja felül a bruttó bevétel 10%-át. A kávéházak válságának egyik jelentékeny tényezője az a körülmény, hogy a budapesti kávéházak mai bére rendszerint felül van ezen a 10 százalékon és ez 10 és 15% között mozog. Mi legyen tehát a véleményünk arról az üzletvezetésről, amely mellett lehetséges, az hogy a zene-regie messze felülmúlja a házbért és sok esetben — az évi forgalmat alapulvéve — 15—20% között mozog?

Megállapított tény, hogy a nem vacsoráztató, hanem inkább bar iellegű kávéházakban a fogyasztás feikvótáia esténként egy pengő körül mozog, tehát a bevétel annyi pengő, ahány a vendég. Minthogy ezeknek a helyeknek a befogadóképessége 100—200 között van és az sem titok, hogy hétköznapokon nem-

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánczásoktól!

VÉDVEGY

Magyar Játékkártyagyár R. T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapított 1824.

csak, hogy nem eserélődik a közönség, de az üzlet egyszer sem telik meg: egyszerű számítással meg lehet állapítani, hogy mennyit kell ráfizetni egy 40—50, sőt 60 pengős gázsit élvező dizőzre, aki mellé még egy 20—40 pengős zenekiséret is kell. Ez a zeneszolgáltatás dizőzökkel és színészekkel ma már oly nagyarányúvá válik, hogy valóban úgy látszik, az étkezési üzemeknek kell a színházakba költözni, mert a kávéházak már teljesen színházakká válnak.

Nem jobb azonban a helyzet a nagy tömegeket befogadni tudó üzemekben sem. Az egyik üzlet hirdeti, hogy ott játszik Európa legjobb jazz zenekara. (gázszi napi 600 pengő). Erre jön egy másik kávéház hirdetése, hogy ott meg a világ legjobb jazz zenekara játszik (napi gázszi 700 pengő).

És mi az eredmény? Nagy közönség. Néha zsúfolt házak is. Ehhez mérten (illetve a közönség zsebéhez mérten) kis bevétel, melyből a zenészek fizetése is alig telik. Ellenben az üzleti könyvekben megmarad az ezen céltalan foreirozás által felduzzasztott bevétel és minthogy az adóhatóság csak az összforgalmat nézi, sohasem pedig azt, hogy ez milyen áron és módon éretett el, jön a nagyobb adó pótlékaival együtt és azután ez az egyetlen pozitívum, ami ebből a nagy herce-hurcából egész biztosan megmarad.

A szinigazgatók már rájöttek arra, hogy a sztár-gázsikba bele kell pusztulniok. Össze is fogtak és megállapították a maximált gázsikat. Annyival inkább is lehetségesnek látszik ez nálunk is, mert hiszen las-

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes
zárt palackokban

a

Kőbányai Polgári Serfözde

gyártmánya

Király Gőzmosóda

san a kávések is színigazgatókká válnak. Ami pedig a működő művészeket illeti, ne haragudjanak rám ezekért a megállapításokért, mert higgyék el, ők sem sokat érnek vele, ha magas gázsikba belepusztúlnak a kávések és azután nem lesz majd, aki akár alacsony, akár magas gázsival szerződtené őket.

Más kinövészek is származnak ezekből a sztárgázsikból. Nem is csoda. Mert mit kell, hogy képzeljen az ilyen művésznő, ha azt látja, hogy az ő esti gázsija több, mint sok esetben a kávék egész esti bevétele? Valószínűleg azt, hogy az üzlet van ő érte és nem fordítva. Hogy ő a fontos és nem az üzlet. Hogy ő a fontos és nem a vendég. Mert másképp hogyan is fordulhatna elő, hogy egy kávéházban fellépő dizőz rendre mer utasítani vendégeket csak azért, mert azok — méltán — kávéházban képzelvén magukat, nem ülnek oly halálos csendben, amely színházban és hangversenyen kétségtelenül minden kultúr emberre nézve kötelező.

Arra igyekeztem fentiekkel rámutatni, hogy a mai elvadult konkurrencia és árromboláson kívül az amugy is ezer sebtől vérző szerencsétlen pesti kávéházakban ezeket a zenei abuzusokat is kitermelte.

Addig kapjunk észbe, és addig építsük ki védelmi vonalainkat, amíg nem késő!

Dr. Strausz Vilmos.

Kamarai választások

Talán nem is aktuális a kamarai választásokról írni akkor, amikor azoknak a közelmúltban kitűzött terminusa elhalasztatott és a közzétett hivatalos jelentések szerint, azok csak az őszi hónapokban fognak megtartatni. Mégis úgy érezzük, kötelességünk kartársainknak ebben az ügyben kellő felvilágosítással szolgálni, mert kell, hogy minden iparúzó tisztán lássa ezt a kérdést.

Számtalan különböző jellegű érdekképviselet között, amelyek feladatukká tüzték ki az ipari és gazdasági érdekek szolgálatát, a legnagyobb fontosságú a Kereskedelmi és Iparkamara munkássága, amely törvény alkotta feladatát teljesítve, állandóan figyelemmel kíséri az összes ipari és gazdasági érdekeket, tagjainak az élet viszonyaival való közvetlen kapcsolatánál fogva mindenkor legjobban módjában áll a felmerülő kérdések fontosságát elbírálni és azokat fon-

mindenkinél modernebb berendezése legkíméletesebb és legolcsóbb mosást garantálja IV., Magyar-u. 3. Tel.: 85-1-29, — VI., Hajdu-u. 12-14. Tel.: 93-1-15.

Franch-pótkávé és
Kathreiner-Kneipp
malátakávé
*jó forgalmat
és
tisztas hasznát
biztosít!*

toságuk és sürgősségük sorrendjében az intézkedő hatóságok elé terjeszteni, azok megvalósítása iránt állástfoglalni. Tény az is, hogy a kamarák országos szervezete folytán, minden vidéknek meg van a maga kamarai szervezete, amelynek köteletében a körzetébe tartozó gazdasági és iparágak megfelelő képviseletet nyernek.

A helyzet sajnos az, hogy a vendéglátó iparoknak kamarai képviselete a vidéki kamarák területén gyenge, vagy jóformán semmi, minthogy a vendéglátó iparok üzöinek száma a többi iparágakhoz viszonyítva, aránylag kicsi. Különösen áll ez a kávéiparra nézve, amely az utóbbi évek nehéz viszonyai folytán a vidéken jóformán teljesen megszűnt és csak néhány nagyobb városban maradt egy-két hírmondója. Viszont a székesfővárosban a kávéipar a sanyarú viszonyok mellett is reprezentatív iparág, amelynek tekintélye, súlya van és amelynek az újabban erősen propagált idegenforgalmi törekvések mellett a jövőben fontos feladatai vannak.

Ezt a helyzetet mérlegelve, nagyon természetes, ha iparunk igényt tart a Kereskedelmi és Iparkamara köteletében megfelelő képviseletre, ahol módjában van bajait, kéréseit és óhajtásait a kamara tekintélyével alátámasztva a hatóságok és a nyilvánosság elé vinni.

Ez az elgondolás vezetett bennünket arra, hogy az év elején, amikor a kamarai választások kérdése napirendre került, magunk is csatlakoztunk az Ipartestületek Választási Blokkjához, amelynek az volt a jelszava, hogy a kamarai választásokat és jelöléseket minden más szemponttól mentesítve, mint iparos kérdést kezeljük és azokat tisztán az ipartestületek körében és azok bevonásával intézzük el. Ennek a megállapodásnak végrehajtása annál könnyebb lett volna, mert az új kamarai törvény a tagok létszámát szaporította és ily módon mód lett volna arra, hogy minden jelentékenyebb ipartestület a maga képviseletét megkapja. A dolgok további folyamán azonban azt láttuk, hogy az iparosok választási blokkja eltérve eredeti ilyen kitűzésétől, az ügyek további intézésébe olyan tényezőket is bevont, amelyek nem tisztán ipari érdekeket, de politikai szempontokat is szolgáltak és kívántak érvényesíteni. Természetesen ezek igényeit is ki kellett elégíteni és a végső konkluzió az volt, hogy az ipartestületek képviselete helyett, politikai szempontok alapján történtek a jelö-

Alapítási év 1886.

Alapítási év 1886.

Gyorsjáratu

Napellenzők

Nincs kosár!

Ponyvaszakadás kizárva!

PASCHKA ÉS TÁRSA

V., Mária Valéria-u. 10. — Telefon: 82-0-41.

Az 1935. évi legújabb
1500., 2600., 14.000. típusú

NATIONAL ELLENŐRZŐPÉNZTÁRAK

megérkeztek.

Előnyök:

1. Fokozott védelem, hibák, tévedések, kísértés, veszteségek ellen.
2. Statisztikai adatszolgáltatás.
3. Napi leszámolás és ellenőrzés megkönnyítése.
4. Modern, dekoratív felépítés.

Kérjen díjtalan bemutatást!

Bármilyen ellenőrzési szakkérdésben a legnagyobb készséggel állunk rendelkezésre.

NATIONAL REGISZTRÁLÓ PÉNZTÁRAK

Terjesztési Vállalata Rt.

Budapest, IV., Szarka-utca 4 Telefon: 82-5-10.

lések és abból olyan iparágak maradtak ki, amelyek teljes joggal számítottak megfelelő helyre, viszont olyan iparok kaptak kettős, sőt hármas képviselőt, amelyek arra nem is reflektáltak. Így az élelmezési iparágak nagyrésze, köztük a szállodás, vendéglős és a kávéipar e jelölés szerint eddigi pozíciójából teljesen kiszorult volna.

Nagyon természetes, hogy ezt az eredeti céltól való eltérést nem vehettük szó nélkül tudomásul és mozgalmat indítottunk az iránt, hogy ezek a kimaradt és a főváros ipari életében jelentőséggel bíró iparágak megfelelő képviselőkhöz jussanak. Minden tiszteletünk mellett, arra az álláspontra helyezkedünk, hogy a kamarai választásoknál minden egyéb szempont háttérbe szorul az iparosság érdekei mellett. A szervezkedés megindult, már a legteljesebb sikerrel biztatott, amikor közvetlenül a választás előtti napon megjelent a miniszteri rendelet, amely azokat elhalasztotta. Így tehát most várunk kell arra, hogy azokat ismét kitűzzék. A halasztásnak az az előnye, hogy frontunkat még teljesebb mértékben kiépíthetjük, tisztázhatjuk azok szavazati jogának kérdését, akik a kamarai jegyzékben egyáltalán, vagy helytelenül szerepeltek.

Már most arra kérjük kartársainkat, kísérik figyelemmel ezt a kérdést és bármikor induljon meg újra a választási harc, semmiféle kötelezettséget ne vállaljanak mindaddig, amíg annak lényegéről és céljáról ipartestületünktől felvilágosítást nem kaptak.

Reméljük, hogy a választások idejéig az ipartestületek blokkja, amelynek munkájában ezidőszent nem veszünk részt, s jobb belátásra jut és sikerülni fog ezt a kérdést az iparosság közös megegyezésével dűlőre vinni.

Hadigondozottak kötelező alkalmazása

A hadirokkantak és más hadigondozottak ellátásáról szóló 1933. évi VII. törvénycikk gyakorlati életbelépése és alkalmazása a múlt év elején megtörtént. Ezuttal egy részletkérdésre: A hadigondozottak kötelező magánvállalati alkalmazásának kérdésére kívánunk rámutatni, mert egyrészt a hadigondozottak megélhetésének biztosítása érdekében ez az alkalmazási kötelezettség a törvény egyik legkényesebb rendelkezése, másrészt ez a kötelezettség még sajnálatosan nem met át a köztudatba, illetve a kötelezettség terjedelme és a vonatkozó törvényes rendelkezések mikénti magyarázata felől különböző és sokszor téves fogalmakkal találkozunk. Már pedig ennek a kötelezettségnek megsértése súlyos anyagi hátrányokkal járhat a feltétlen bekövetkező erkölcsi megbélyegzésen kívül.

A törvény 27. §-ának 3. bekezdése előírja, hogy a legalább 20 munkást állandóan foglalkoztató vállalatok, még pedig a közüzemek is, továbbá a 20 alkalmazottat foglalkoztató kereskedelmi társaságok mindaddig, amíg alkalmas jelentkező van, az új felvételeknél az újonnan felvett alkalmazottaknak és munkásoknak 10%-áig hadigondozottat kötelesek alkalmazni.

A végrehajtási rendelet 223—231. §-ai szabályozzák az alkalmaztatás részletes feltételeit, amelyek szerint a munkaközvetítő hivatalok tartják nyilván a hadigondozottakat és amennyiben a vállalat nem vesz fel közvetlenül hadigondozottat, köteles a munkaközvetítőnél alkalmas egyén kijelölését kérni. A rendelet részletesen szabályozza a különböző munkakörű alkalmazottak arányos felvételét, valamint azt az esetet, ha vita támad a betöltendő állásra közvetített hadigondozott alkalmazása tekintetében. Szabályozza ezenkívül a rendelet az alkalmazási kötelezettség betartásának ellenőrzését.

A törvény 27. §-ának 6. és 7. bekezdése szerint az alkalmaztatási kötelezettség megszegésért pénzbírságot lehet kiszabni, melynek összege a II. járadékosztályu legénységi állományu hadirokkantat megillető járadék egy évi összegének annyszorosa, ahány hadigondozott tekintetében az alkalmaztatási kötelezettséget megsértették. A 8. bekezdés szerint a pénzbírságot a honvédelmi miniszter szabja meg és a 9. bekezdés értelmében a rendelettel még egyéb következményeket is megállapíthat. A végrehajtási rendelet 242. §-a értelmében a pénzbírságon felül attól, aki már egy ízben pénzbírsággal lett sújtva, meg lehet vonni a bármilyen címen engedélyezett állami kedvezményeket, támogatást, egyéb előnyöket, vagy különleges jogosítványokat, továbbá azt ki lehet zárni a közszállításokból: még pedig a kedvezmények a támogatás, az egyéb előnyök, vagy a különleges jogosítványok elvonására

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körut sarok.) Telefon: 37-8-69

egyéb jogszabályokban előírt különös előfeltételek beállta és betartása nélkül akár véglegesen, akár határozott időtartamra.

Az ismertetett jogszabályokból láthatjuk, hogy minden tíz újonnan felvett alkalmazottból egynek hadigondozottnak kell lennie. Ha a jogszabályokat vizsgáljuk, azok betűje és szelleme szerint tehát a törvény életbelépése óta felvett új alkalmazottak 10%-ának mindig hadigondozottnak kell lenni és nem lehet a törvényt úgy magyarázni, hogyha valamely vállalat egyszerre tizné kevesebb alkalmazottat vesz fel, nem köteles hadigondozottat felvenni, mert nyilvánvaló, hogy a felvett alkalmazottak számát össze kell számítani és minden tíz alkalmazottból egynek hadigondozottnak kell lennie, tekintet nélkül arra, hogy az alkalmazott felvétel milyen részletekben történt: ellenkező esetben ugyanis a kötelezettséget rosszhiszemű vállalat kijátszhatja. Az alkalmaztatási kötelezettség alól csak egy kivétel van az, ha a hatósági munkaközvetítő hadigondozottat nem tud közvetíteni, illetve a közvetített hadigondozottról jogerősen megállapítást nyer, hogy a kívánt munkakör betöltésére nem alkalmas és helyébe más alkalmas hadigondozottat sem tudnak közvetíteni. Természetesen az esetleg elbocsátott hadigondozott helyébe sem vehető más fel, mint hadigondozott.

A törvény és a végrehajtási rendeletről okszerűen következik, hogy az a vállalat, amely közvetlenül nem vett fel hadigondozottat és a hatósági munkaközvetítőből kérte ilyenek közvetítését, nem védekezik azzal, hogy ilyen a munkaközvetítő sem tudott volna közvetíteni, mert ilyen nyilvántartásában nem volt: ugyanis ily esetben nyilvánvaló az alkalmaztatási szándék hiánya és a munkaközvetítőhöz való fordulás kötelezettségét a végrehajtási rendelet imperatívus előírja.

Véleményünk szerint a vonatkozó és ismertetett jogszabályok annyira világosak, hogy azok megszegése csak rosszhiszeműség vagy nagyfokú felületesség esetén fordulhat elő. Ily esetben pedig teljesen indokolt a törvény teljes szigorának alkalmazása; ez pedig amint a fentiekből láthatjuk, elég érzékenyen sújthatja az egyes vállalatokat. Saját érdekükben cselekszenek tehát az érdekeltek, amelyek közé a közüzemek is tartoznak, ha a törvényes kötelezésen felül, a háború áldozataival szemben elsőrendű hazafias köteleységük is, amelynek megsértése esetén jogosan részesülhetnek erkölcsi megbélyegzésben is. A közüzemek vezetői pedig ezenfelül kétségtelenül felelősséggel is tartoznak.

**Nem kell napellenző kosár!
Nem szakadhat el a ponyvája!
Modern gyorsjáratu**

napellenzők

KORÁNYI ÉS FRÖHLICH
napellenző és redőnygyár

BUDAPEST, KISFALUDY U. 5. TEL.: 32-3-76, 45-9-86.

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali**

Derby sajt kávéházakban
nélkülözhetetlen

Az OTI- és MABI-hátralékok

A mostani választási kampány során elhangzott miniszteri kijelentések között volt egy, amely az ipari és kereskedelmi körökben örvendetes visszhangot keltett. Kozma Miklós belügyminiszter ugyanis egy beszédében megmentette, hogy az OTI- és MABI-tartozások tekintetében a kamatoknál és a járulékoknál nyújtandó kedvezményeken kívül, az eset körülményeihez képest, a tőkeösszeg 50%-áig terjedő mérséklésre is meglesz a lehetőség. Bár ez a miniszteri kijelentés csak nagy általánosságban mozog és hiányzik belőle a mérséklés feltételeinek konkrét megjelölése, mégis úgy tekinthető, mint az első lépés azon az uton, amely az ipart és kereskedelmet nagymértékben sújtó szociális természetű közterhek leszállításához vezet.

Hogy ezeknek a terheknek a csökkentése milyen sürgős, az leginkább abból világlik ki, hogy a fizetésképtelenségi ügyeknek sikeres lebonyolítását nagyon sok esetben a fennálló társadalombiztosítási terhek akadályozzák. A törvény ugyanis a hátralékokat a 100%-os kielégítésre igényt tartó előnyös követelések közé sorozza és így igen gyakran még akkor se jöhet létre az adós egzisztenciáját és a hitelezők követelésének nagy részét megmentő egyezség, ha a hitelezők erre hajlandónak is mutatkoznak. Tönkre megy az adós, elvesztik az alkalmazottak kenyerüket, a hitelezők se jutnak követelésükhöz és a végén a MABI és OTI se kapják meg a hátralékokat. Míg a törvény megengedné, hogy a társadalombiztosítási járulékok hátraléka is a kvótális kiegyenlítésre kerülő követelések közé soroltassanak, úgy nemcsak az adós életfenntartása lenne biztosítható, hanem további új szolgáltatásokat jelentene a MABI és az OTI számára.

„A legtöbb külföldi államban — jegyzi meg ehhez nagyon helyesen az OHE hivatalos közlönye — messzemenő pénzügyi intézkedések történtek az újabb munkaszerzési lehetőségek biztosítása érdekében. A közület: az állam, a városok óriási áldozatokat hoznak azért, hogy a munkanélküliség csökkenthető, a dolgozók száma szaporítható legyen. Lehetséges, hogy a mi nehéz pénzügyi viszonyaink ilyen áldozatok meghozatalát nem teszik lehetővé. A legkevesebb azonban, amit kívánni lehet, az, hogy a köz, a kincstár és a társadalombiztosítási intézmények ne érvényesítsék ridegen hitelezői jogait akkor, amikor ez a dolgozó gazdasági egzisztenciák pusztulását jelenti. A most bejelentett intézkedés reményt ébreszt aziránt, hogy ez a felfogás nálunk mielőbb szélesebb körben is fog érvényesülni, s az első lépést a továbbiak fogják követni.“

Írógépet irodájába, üztetébe, otthonába legolcsóbban **Edes és Decsynél** vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás, javítás, legolcsóbban. Akácfa ucca 13. Telefon: 44-2-24.

Tekintse meg a Nemzetközi Vásáron a Pásztor weekendházat.

Nyaráljunk Pásztor weekend házban! Weekend házak, erdei nyaralók, csónakházak olcsó építése csinos, masszív kivitelben, helyszínen felállítva, szolid napi áron. Tervek, költségvetések díjtalanul.

Pásztor József,
ácsmester, építési vállalkozó,
Telefon: 52-8-80. II. Margit körút 60.

HIVATALOS RÉSZ

Meghívó

A Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága
rendes évi közgyűlését

1935. évi április hó 25-én, csütörtökön délután 1/2 órakor tartja, Budapest, VIII., József körút 38. szám alatti irodahelyiségében, a következő napirenddel:

Az 1934. évi zárszámadások megállapítása, határozathozatal a nyereség hovaforrása tárgyában, a felügyelőbizottság megválasztása, úgyszintén esetleges indítványok az alapszabályok 16. §. alapján.

A részvények legkésőbb 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt a részvénytársaság pénztáránál helyezendők letétbe.

* * *

Országos Társadalombiztosító Intézet,

12—60.

szám.

1935.

Tárgy: A munkaviszonyból származó és munkabérnek minősülő, természetben adott szolgáltatások pénzbeli egyenértékének megállapítása.

HÁTÁROZAT:

Az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgatósága az elnökség javaslata alapján elhatározta, hogy mindazoknak a biztosításra kötelezett munkavállalóknak, valamint önkéntes biztosítottakak napibérosztályba sorozásánál, akiknek napibérosztályára a tényleges javadalmazásnak jelentősége van, a termé-

Teabeszerezésnél próbálja ki

A

BUDAPESTI KÁVÉSOK ÁRUFORGALMI RT.
Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 39-2-77.

alanti különleges teakeverékeit, amelyek kizárólag kipróbált minőségű, garantáltan friss, nemes termései teákból vannak összeállítva és kipróbálva.

Olcsó, kommerce teákat (14 pengőn alul) ne vásároljon. A tea árában csak 8 pengő maga a vám, úgyhogy az alanti áron alul csak silány minőség szerezhető be, mely kávéházi célokra alkalmatlan.

Kimérve is szállítunk alanti keverékeinkből:

Imperial keverék per kg . . .	P 20,65
Royal keverék per kg	P 18,45
Lipton rendsz. teakeverék per kg	P 19,65
Teakeverék A per kg	P 17,40
Teakeverék B per kg	P 14,80

szetben adott szolgáltatások pénzbeli egyenértékét az alább feltüntetett összegekben kell számításba venni.

Természetben adott szolgáltatások megnevezése	Budape- sten	Budapest kör- nyékén és egyéb városokban	Községben és egyéb vidéken
	pengő	pengő	pengő
Ellátás egy óra	42.—	38.—	34.—
Ebből (egy óra eső):			
reggeli	6.80	6.—	5.20
ebéd	17.—	16.—	14.80
vacsora	10.—	8.60	7.40
hálóhely	2.60	2.20	1.80
fűtés	3.—	3.—	3.—
világítás	1.—	1.—	1.—
mosás	1.60	1.20	—80

Megjegyzés:

Megjegyezzük, hogy az 1 óra szóló megállapítás 25 napra szól, vagyis az 1 napra eső érték a fenti összegeknek 25-tel való elosztásával állapítandó meg.

Eszerint a budapesti kávéházakban adott természetbeni szolgáltatások pénzbeli egyenértéke (háromnegyed rész):

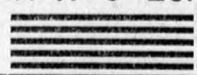
	pengő 1 óra	pengő 1 napra
Ellátás	31.50	1.26
Ebből		
reggeli	5.10	0.204
ebéd	12.75	0.51
vacsora	7.50	0.30

GLASNER EDE R-T.

udvari szállító
BUDAPEST, V.,
Lipót-körút 6.
Tel.: 11-6-26.

AZ ELŐKELŐ KÁVÉHÁZAK
péksütemény, kenyér szállítója.

M o e z n i k - m u s t á r legyen minden asztalon!

Meleg és hideg ételek előállításával és kiszolgálásával keresetszerűen vagy jótékonysági alapon foglalkozó üzemekben, vállalatoknál, hivatalokban, egyesületeknél, intézeteknél és intézményeknél alkalmazott konyhai- és kiszolgáló-személyzetnél — ideértve a nevelő-, tan és gyógyintézeteket is — a feltüntetett összegeknek háromnegyed részét kell számításba venni. A munkavállalókkal együtt természetbeni ellátást élvező családtagoknak (1927:XXI. tc. 32. §.) adott szolgáltatások egyenértékűül a munkavállaló részére az alkalmaztatás helye és a munkaviszony minősége szerint megállapított egységárak 50—50 százaléka veendő számításba.

A tanoncoknak és a tanoncokhoz hasonló munkakörben alkalmazott a tanonc életkor átlagos határát (bezárólag 17 éves kort) be nem töltött munkavállalóknak nyújtott teljes ellátást az ország egész területén egységesen havi 20 pengő egyenértékben kell számítani.

A fenti táblázat „Budapest” környékén és egyéb városokban” jelzésű hasábjában felsorolt egységárak a Budapestről távolabb eső városokon kívül a következő Budapest körül fekvő városokra és községekre vonatkoznak: Újpest, Rákospalota, Pestújhely, Rákosszentmihály, Sashalom, Mátyásföld, Cinkota, Pestszentlőrinc, Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Csepel, Albertfalva és Budaörs.

A természetben adott szolgáltatásoknak e határozatban megállapított pénzbeli egyenértékét mind a kötelezően, mind az önkéntesen biztosítottak, ha az igényjogosultság olyan napon, vagy azt követően keletkezett, amikor a biztosítottaknak napibérszállásba sorozása tekintetében — a fenti rendelkezések értelmében — e határozatban foglalt egyenértékűt lehet figyelembe venni.

A baleseti biztosítási járulékok kirovása irányadó beszámítható javadalmazások megállapításánál az ebben a határozatban foglalt egyenérték-számítást csak az 1935. január 1-én kezdődő hatállyal kell alkalmazni.

Kelt Budapesten, az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgatóságának 1934. évi december hó 19. napján tartott ülésében.

Dr. vitéz Huszár s. k.
elnök.

Figyelmeztetés! A székesfővárosi m. kir. Államrendőrség főkapitányságától kapott értesítés szerint *nagypénteken, folyó évi április 19-én egész nap és szombaton (20-án) pedig este 8 óráig a székesfőváros területén, tekintettel a vallási ünnepekre a nyilvános helyiségekben mindennemű zenételés tilos.*

Halla Aurél és Kovásznay Bogdány Béla miniszteri tanácsosok levelei ipartestületünkhöz

Ipartestületünk elnöksége *Dr. Halla Aurél* miniszteri tanácsost, a kereskedelemügyi minisztérium törvényelőkészítő osztályának vezetőjét, levélben üdvözölte abból az alkalomból, hogy a Kormányzó kiváló szolgálatainak elismerésül a II. oszt. polgári érdemkereszttel tüntette ki.

Halla Aurél miniszteri tanácsos most a következő levélben mondott köszönetet az üdvözlésért:

„Igen tisztelt Elnökség!

A kitüntetésem alkalmából kifejezett jóleső megemlékezést hálásan köszönöm.

E megemlékezés alkalmul szolgál annak kijelentésére, hogy a t. Ipartestület közérdekű működésében mindig támogatásomra fog találni.

Hazaftias üdvözléssel:

Dr. Halla Aurél.“

Ugyancsak hasonló alkalomból üdvözöltük Kovásznay-Bogdány Béla miniszteri tanácsost, a pénzügyminisztérium forgalmi adó főosztályának vezetőjét, ki a következő levelet intézte testületünk elnökségéhez.

*„A Budapesti Kávésok Ipartestülete
t. Elnökségének,*

Budapest.

A kitüntetésem alkalmával kifejezett jókívánságokat hálásan köszönöm.

Szíves üdvözléssel

Kovácsnáy-Bogdány Béla
miniszteri tanácsos.

A londoni kávéház 1800 előtt

Irta: **Dr. Léderer Miksa**, udvari tanácsos.

A tiszteletreméltó westminsteri apátság poétasarkába temették el Macaulayt, a költőt, a tudós írólt a politikust, a szónokot, a nagy embert. Ezt a valóban egyetemes szellemóriást bő alkotása teljéből ragadta el hirtelen a halál. Hátrahagyott műve befejezetlen ugyan, de ez a torzó hatalmas és belső koncepcióiban készen áll.

Macaulay szegény szülők gyermeke volt és puritán nevelésben részesült. Született lángész lévén, négy éves korától kezdve nem ismer más szórakozást a

„Lágymányosi” Lakberendező Vállalat

Cégünk ezüstkoszorúval és aranyéremmel kitüntetve.

I. Bertalan ucca 22. és I., Horthy Miklós-ut 34.

Vállalunk: Teljes lakás, iroda és üzletberendezéseket. Butorok fényezését, antik butorok szakszerű javítását házunkivül is. Kárpitos és díszítő munkákat. Függönyök feltevést, feldolgozásokat és átalakítást, Salát kárpitos és asztalos műhelyeink. **Telefon: 59-3-61.**

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
 Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 38-5-59.
 Az ország legnagyobb gőzmosó üzemé, legmodernebbül berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

Chrómoztassa, nickeleztesse felszerelését

NEMES EDE chromozó vállalatánál,
 Budapest, VI., Nagymező ucca 45.
 Telefon: 18-9-80.

könyveken kívül, Cambridge-ban tanul, díjakat nyer és csakhamar ügyvéd lesz Londonban. Millonról írott essay-ával (amely voltaképpen egy könyv-értekezés) győzedelmesen vonul be az angol irodalomba.

Később, érettebb korában válik nagy történetudóssá. Körültekintően kezd hozzá Anglia történelmének megírásához. A bevezetés, amely egészen II. Jakab trónralépéséig terjed, nem más, mint grandiózus visszapillantás Anglia fejlődésére, annak kezdetétől fogva; maga a mű pedig, (amely csupán 17 évi időtartamot ölel fel), hatalmas, prózában írott éposz, amelynek hőse III. Vilmos király. Az ő halálával (1702) végződik a mű! „Anglia történetének óriási sikere volt; ez a lelkesedés talán egyedülálló a tudományos irodalom területén. Az 1848-ban megjelent első kiadásból 7 hét alatt 15.000 példány kelt el. — Macaulayt a tiszteletadás különböző módjaival halmozták el. A glasgowi egyetem rektora lett, megkapta a „bárá Macaulay of Rothley“ címet és mint Anglia „peer“-je a lordok házában is helyet talált. De ezeknek a tisztségeknek nem sokáig örülhetett. Szívujja hirtelen és fájdalom nélkül vetett véget életének. Ő is azokhoz a nagy „fragmentisták“-hoz tartozik, akiknek jelentősége befejezetlen életükkel és munkásságukkal tragikusan megnövekszik. Hogy Macaulay milyen kiváló kultúrtörténész volt, kiténik az alábbi rövid fejezetből, amely London 17. századvégi kávéházait tárgyalja:

A „kávéházat nem intézhetjük el csupán felületes megemlékezéssel. Sőt, mint a kor politikai életének fontos tényezőjét kell tekintenünk. A parlament hosszú időn keresztül nem ülésezett. A városi tanács már régen nem tolmácsolta a polgárok való véleményét. Nyilvános gyűlések, felszólalások, határozatok, az agitáció modern gépezetei, ebben a korban ismeretlenek. Nincs semmi, ami a modern újságoknak megfelelően. Ilyen körülmények között a kávéház volt az egyedüli szerv, amelyen át a fővárosi közvélemény utat tört magának.

Az első ilyen helyiséget a köztársaság idején egy török kereskedő nyitotta meg, aki megszerettette a mohamedánok kedvenc italát. Az a kényelmes körülmény, mely lehetővé teszi, hogy az emberek a város egy bizonyos helyén összejöhözzenek és hogy csekély pénzért estéjükkel kellemes társaságban tölthessék el, csakhamar oly csábítóvá vált, hogy az új divat gyorsan elterjedt. Mindenki, akár a felsőbb tizezerhez tartozó, akár középosztálybeli, naponta látogat az „ő“ kávéházába, hogy ott újságokat hall-

jon és azokat ott másokkal is megbeszélje. Minden kávéháznak meg volt a maga egy vagy több házi-szónoka, akiknek a beszélőképességét a nagy tömeg áhitattal hallgatta és akik nemsokára olyasvalamikké lettek, amelyeneket ma újságíróknak neveznek.

Azóta 10 év telt el és ezalatt a kávéházak száma és befolyása tetemesen megnőtt. Az idegenek látták, hogy a kávéház olyan sajátos berendezés, amely Londont minden más várostól megkülönbözteti; hogy a kávéház a londoni polgár otthonává vált és hogy ha valakit keres az ember, nem azt kérdezi, hogy vajjon a Fleet-Streeten vagy a Chancery Lane-on lakik, hanem azt, hogy az illető a „Görög kávéház“-ba vagy a „Szivárvány“-ba jár-e. Senki sem volt kirekesztve ezekből a helyiségekből. Senki, aki penny-jét lefizette! Mégis minden társadalmi osztálynak, minden foglalkozási ágnak, minden vallási vagy politikai irányzathoz tartozónak meg volt a saját főhadiszállása. A James-Park közelében lévő kávéházakba „dandy“-k jártak. Fejüket és vállukat szinte eltakarták a fekete és szalmaszínű parókák, amelyek alig voltak valamivel kisebbek, mint a kancelláré, vagy az alsóház elnökéé. A parókát Párisból hozták csak úgy, mint az elegáns urak egyéb divatcikkei; a himzett frakkot a csipkével, szegett kesztyűt, a nadrágrojtókat. A levegő át volt itatva, mint az illatszerkereskedésben; dohányt pedig más alakban, mint gazdagon illatosított tubák formájában szívni, illetlenség. Ha egy falusi parasztember nem ismervén a helyi szokásokat pipát kért, csakhamar meggyőződhetett a többiek gunyos mosolyából és a pincér kurta válaszaiból, hogy jobban tenné, ha máshol telepedne le. És bizony nem is kellett messzire mennie. A többi kávéházak ugyanis rendszerint úgy telve voltak dohányfüsttel, mint valami kaszárnyai őrszoba. Az idegenek gyakran elcsodálóztak azon, hogy egyes emberek kedélyes otthonukat otthagyják, csak hogy ebben az örökös ködben és hűzben ülhessenek.

De seholsem dohányoztak annyit, mint Wills kávéházában. Ez a híres helyiség a Covent Garden és a Bow-Street között feküdt és a „Szép tudományok“-nak volt szentelve. Itt a költői igazságszolgáltatásról s a hely és idő egységéről folyt a szó. Külön pártjuk volt itt Perrault-nak és a moderneknak; külön pártjuk Boileau-nak és a régi íróknak. Amott egy csoport azon vitatkozott, hogy nem lett volna-e helyesebb az „Elveszett paradicsom“-ot rimes versekben megírni. Odébb valami irigy költőcske azt bizonygatta, hogy a „Megmentett Velencét“ a színházban ki kellett volna fűtölni. Sehol másutt nem lehetett volna ennyi különféle alakot látni, mint itt: rendjelekkel borított „earl“-okat, reverendás papokat, díszes templomoslovagokat, félszeg egyetemi hallgatókat, fordítókat és még sok más fajtát. Mindenki a körül a szék körül zsufolódott, amelyikben John Dryden telepedett le. Télen ez a szék mindig a kandalló legmelegebb sarkánál állott; viszont nyáron az erkélyen. Különös kegynek számított, ha valaki bókoltatott neki azzal,

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. sz.
 Telefonok: 14-0-44 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

Gschwindt-féle

Apua vitae és egyéb likőr különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

hogyan kikéri véleményét Racine legújabb tragédiájáról vagy Bossu-nak „Az epikus költészetéről” című értekezéséről. Egy csipet az ő burnótos dobozából olyan kegy volt, hogy egyes fiatal rajongóknak valószínűleg beleszédült a fejük. Voltak olyan kávéházak is, ahol a legelsőbbrangú orvosi koriféusoktól kérhették tanácsot az ember. Dr. John Ratcliffe, akinek 1685-ben Londonban a legnagyobb praxisa volt, minden nap egy bizonyos órában, még pedig a legerősebb tőzsdeforgalom órájában, Bow-Streeti házából (ez akkoriban a főváros egyik előkelő negyede volt) elindult a Garraway-féle kávéházba, ahol orvosoktól és gyógyszerészekről körülvéve, mindig ugyanannál az asztalnál volt megtalálható.”

H I R E K

Előljárósági ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósága április havi ülését folyó évi április 25-én tartja meg a testület tanácstermében. — Erre a terminusra nyomatékosan felhívjuk az előljáróság tagjainak figyelmét azzal, hogy az ülésen minél teljesebb számban vegyenek részt.

A Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. 1935 évi április hó 25-én, délután 1/21 órakor VIII., József-körút 38. szám alatt tartja, az 1934-es üzletét lezáró rendes közgyűlést.

A személyzeti kereseti adóátalányok felmondása. A székesfőváros polgármestere a személyzeti kereseti adóátalányokat felmondotta és azok újabb revízióját rendelte el. Ez a revízió a közeli napokban tartandó értekezleten fog megtörténni, melynek eredményét körlevélben hozzuk az érdekeltek tudomására.

A főváros kávéházpályázatai. A polgármester pályázatot írt ki a budai Vigadó vendéglő- és kávéház-helyiségének bérletére, valamint a pesti Vigadó épületében a terítési és étkezőtartási jog koncessziójára. Mindkét pályázatot április 17-ére kell beadni.

Eltiltották a játékautomatákat — Prágában. A prágai rendőrigazgatóság a pénzbedobásos játékautomaták felszerelését és használatát tiltotta, azokat 8 nap alatt le kell szerelni. E tilalom alá esnek mindazok a játékautomaták, amelyekkel pénzbedobása ellen nyerni lehet.

Osvát Ernő plakettje. Osvát Ernő barátai a New York kávéház falába illesztették Beck. Ö. Fülöpnek Osvátot ábrázoló remek plakettjét. Osvát fiatalabb éveiben állandó vendége volt a kávéháznak és asztala körül a Nyugat egész írói nemzedéke megfordult. A szép plakettnek március 31-én, vasárnap déli 12 órakor volt az ünnepélyes leleplezése a New York-kávéház márványtermében. Az emlékbeszédet Füst Milán

Teljes vendéglői és

kávéházi berendezések
billiárdasztalok, márványasztalok, alpakka, kertibutorok vasból-fából, fonott, üvegáruk vétele, eladása.

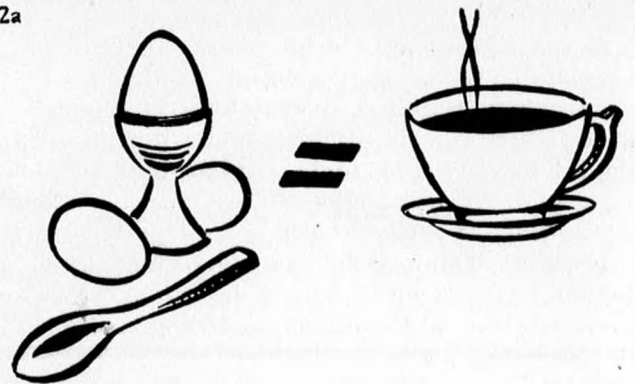
Fried, Király-utca 44.

mondotta, a kávéházban megjelent nagyszámú író és művészközönség jelenlétében.

34 millió zsák kávé megsemmisítése után mélyponton állnak a kávéárak. *Rotterdamból* jelentik: A kávépiacon az elmúlt héten az árak tovább gyengültek. Egyébként a braziliai nemzeti kávéhivatal most tette közzé kimutatását, amely szerint a kávéhivatal raktáraiban 12.84 millió zsák kávé tárol, beleszámítva azt a 11.61 millió zsákot is, amely a 20 millió fontos kölesön zálogául van lekötve. Ezenfelül magánkézen 6.69 millió zsák kávé van Braziliában. Ha ehhez hozzáadjuk a világ látható 6.65 millió zsáknyi kávékészletét, úgy megállapítható, hogy az év elején a világ összes kávékészlete 26.1 millió zsák, annak ellenére, hogy eddig mintegy 34.80 millió zsák kávé megsemmisítettek meg. A kávéárak a világpiacokon ezidő szerint a braziliai ártámogató intézkedések ellenére is alacsonyabbak, mint amilyenek bármikor voltak.

Április 25-től érvényes a Budapesti Nemzetközi Vásár 50%-os utazási kedvezménye. Évről-évre fejlődik a Nemzetközi Vásár gazdasági jelentősége. Tavaly a vásár már ott tartott, hogy a kiállítók több mint 13 millió értékű belföldi és exportüzletet bonyolítottak le. A vásár által támsztott idegenforgalom közel négy millió pengő bevételt jelentett az országnak. A vásár 11 napja alatt Budapest az évi összes idegenforgalom több mint egyharmadát bonyolította le. Ezek

2a

3 tojás = 1 csésze
„E” kakaó.

Igyál erőt,
Igyál „E” kakaót!

Stühmer.

Ha jó cserépkályhát

akar venni vagy a meglévőt fafűtésre átalakítani, forduljon bizalommal

BURGER JÓZSEF

kályhás-mesterhez

Ferenc-körut 33. — Telefon: 34-2-29.

a tények indokolják azt, hogy a vásár továbbra is a kormány teljes támogatását élvezi. Egyik, az ország közönsége szempontjából is nagyjelentőségű jele ennek az, hogy a kormány a Budapesti Nemzetközi Vásárral kapcsolatban egy teljes hónapig érvényes 50% utazási kedvezményt engedélyezett. Az ez évben fennállásának 30. évfordulóját ünneplő vásárt május 3—13 között tartják. A vásár utazási kedvezménye azonban már április 23-tól, vagyis a húsvéti ünnepeket követő kedd hajnalától kezdve érvényes. A vásár 50%-os utazási kedvezménye valójában két időszakra oszlik:

A Nemzetközi Vásár 50%-os utazási kedvezményével április 23.-nak hajnalától május 13.-nak déli 12 órájáig lehet Budapestre utazni.

A visszautazás tekintetében ugyancsak 50%-os kedvezmény áll a vásárigazolvány alapján a közönség rendelkezésére. De visszautazni Budapestre csak május 3.-nak 16 órájától május 23.-nak éjfélig lehet. A kedvezmény igénybevételéhez vásárigazolvány kell. A Nemzetközi Vásár vezetősége a kormány engedélye alapján ez évben két belföldi használatra szóló vásárigazolványt bocsát ki.

Az egyik vásárigazolvány Budapestre számított 80 km-nyi távolságig érvényes, ára: 1.80 pengő. A másik vásárigazolvány az ország egész területére szól, ára pedig 2.80.

A vásárigazolvány természetesen ezúttal is egyben belépőjegyül szolgál a vásár területére. A vásárigazolványhoz csatolt kedvezményfüzet lényeges kedvezményt biztosít, sok esetben pedig ingyen ad módot Budapest látványosságainak, színházainak megtekintésére, a gyógyfürdők felkeresésére. — A vásárigazolványt mindenki megválthatja a budapesti vásárirodánál, a vidéki kamaráknál, az ipartestületeknél, a kereskedelmi egyesületeknél, sok helyen a jegyzőségnél és mindenütt a MÁV menetjegyirodánál.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 8.

Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

Tilos a pincérfrakk Olaszországban. Rómából jelentik: A szállodások és vendéglősök fasiszta szervezete megtiltotta a pincéreknek, hogy frakkot viseljenek. Csak egy-két-luxusszálloda pincérei tarthatják meg ezt az előkelő öltözetet. A többi pincér kötelező öltözet: rövidkabátú fekete öltöny és fehér kötény.

Az üzletbérlok védelme Belgiumban. Belgium törvényhozása legközelebb tárgyalja az erről szóló törvényjavaslatot. Az egyik §. szerint az új bérlő csak akkor üzheti elődjének szakmáját, ha megfelelően kártalanította elődjét. Különben egy éven át a régi szakmának szünetelnie kell ottan, kártérítés terhe alatt. A 16. §. szerint, a bérleti időtartam lejártát követő két éven belül bárki szerzi meg a bérletet, ha hasonló szakmát üz és jelentős előnyt élvez az előd iparüzése folytán, úgy az elődnek megfelelő kártalanítással tartozik. A 20. §. szerint a távozó bérlőnek joga van feltűnő helyen fél éven keresztül díj- és költségmentesen meghirdetni: hová költözött üzletével.

A kőkemény tej. Az ázsiai Himalaya-hegység benszüllöttei ismérnek egy eljárást, amellyel a tejet kőkemény halmazállapotba vihetik át. Van egy bizonyos savuk, amellyel a tehénnel rokon yak nevű háziállatuk tejét megalvasztják, majd a tejet kendők között kiszajtolják. Egy idő múlva a tej kőkeménnyé válik. Erre kalapáccsal kis darabokra törik és úgy fogyasztják, hogy a szájban megolvasztják. Ez a kőkemény tej az expedíciók résztvevőinek kiváló szolgálatokat tesz, mint igen értékes élelmiszer.

Az élelmiszerek történetéből. A sörnek már az ókorban is fontos szerepe volt. III. Ramzesz egyiptomi fáraó azzal büszkélkedett, hogy a templomban 466.303 korsó sört szentelt meg. De Egyiptomnak nagy sörimportja is volt és pedig Szíriából és Babiloniából. Volt idő, amikor 19-féle sörfajta volt forgalomban. Az egyiptomi sörfőzdeknek 4000 ászok-hordójuk volt. — A bors a középkorban nagy jelentőségre tett szert, amennyiben a pénzt helyettesítette. A telkek vételárát borsban fizették ki: még a városok is borsban vettek fel kölesönöket. Vámokat ugyan csak borsban szedtek be és vannak adatok arra is, hogy a férjhezmenő lányok hozományát borsban fizették ki a gazdag apák.

WELLNER ALPACCA R. T. GYÁRTMÁNYAI

ALPACCA-, ALPACCAEZÜST- ÉS ROZSDAMENTES EVŐ-
ESZKÖZ, ALPACCA- ÉS ALPACCAEZÜST TÁLALÓSZER.

Minden szálló- és vendéglő üzem részére nélkülözhetetlen.

SZÉP, OLCSÓ, MARADANDÓ.

KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, IV., DEÁK FERENC-TÉR 3. — TEL.: 89—7—37.

**FRANÇOIS
PEZSGŐ**

**Crémant Rosé
Transylvania sec**

Ipari és közigazgatási hírek

Az özvegyi jog érvényesítésének határiedje. A kereskedelmi miniszter 122,878—1930. számú rendelete alapján az elhalt iparos özvegyének az a bejelentése, amely szerint az ipart özvegyi jogon elhalt férje iparigazolványa alapján kívánja folytatni, csakis abban az esetben vehető tudomásul, ha az özvegy hitelt érdemlően igazolja, hogy akár személyesen, akár képvisítéssel bíró üzletvezető által az ipar gyakorlását férje elhalálozásától számított három hónapon belül tényleg megkezdette. Ha azonban az özvegy az ipar gyakorlását az 1922:XII. tc. 7. paragrafusában előírt három hónap alatt nem kezdte meg, úgy elhalt házastársa iparjoga alapján azt többé már nem gyakorolhatja, hanem csak újabb iparigazolvány alapján, amelynek megszerzéséhez az özvegy szakképzettséget igazolni nem tartozik. Amennyiben pedig az özvegy szakképzettséggel nem rendelkezik, tanoncot csak az esetben tarthat, ha üzletvezetőt alkalmaz.

A munkabér késedelmes kifizetése. A mai gazdasági válság idején többször előfordult, hogy az alkalmazottak csak késedelmesen kapják meg fizetésüket. Ez a bírói gyakorlat szerint általában azonnali felmondási jogot teremt az alkalmazottak részére, de csak akkor, ha az alkalmazott a késedelmes fizetéshez akár kifejezetten, akár hallgatólagosan nem járul hozzá. Ilyen tárgyú perben hozott a Kúria ítéletet. Az alkalmazott hosszú időn keresztül rendszertelenül kapta fizetését és egyszer ezt felmondási oknak jelölte meg. A Kúria ítélete szerint kétségtelenül joga lett volna ehhez, ha előzőleg nem járul hozzá hallgatólagosan a késedelmes fizetéshez, vagy pedig a felmondás előtt figyelmeztette volna munkaadóját kötelességének teljesítésére. Ha a figyelmeztetés után sem kapta volna meg késedelem nélkül fizetését, akkor lett volna jogalapja az azonnali hatályú felmondásra. (P. II. 1897—1934.)

Iparos jelleg. Az ipartörvény kötelezi ugyan az iparost iparigazolvány, esetleg iparendedély megszerzésére, de az igazolványt vagy engedélyt nem teszi az iparosi minőség feltételévé és az iparosi jellegét maga

Celluloid ajtóvédő megvéd kopástól, piszoktól. Minden színben és formában készül. **Higiénia** Celluloid Ipar. Hold ucca 5. Tel. 15-9-16. Szükségleténél minden celluloid gyártmányra kérjen ajánlatot.

Az
eredeti

SIDOL fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

az iparüzés ténye állapítja meg. (M. Kir. Hatásköri Bíróság 119—1914. Hb.)

Az ipari üzem egy évi szünetelése után az iparigazolványt be kell vonni. Az 1929:XII. tc. 72. §-a szerint, aki iparát egy éven át egyfolytában nem üzi, azt csak újabb iparendedély alapján folytathatja. Ebben a törvényszakasban nincs olyan rendelkezés, amely az iparhatóság kötelességévé tenné az iparigazolványt az ipar egy évet meghaladó időn át szüneteltetése miatt való hatálytalannak nyilvánítását és bevonását. A kereskedelemügyi miniszter azonban 95.386—1926. K. M. számú elvi jelentőségű határozatában kimondotta, hogy ha az iparos ipara ideiglenes szüneteltetését az iparhatóságnak bejelenti, az iparhatóság feladata a bejelentést nyilvántartani és amennyiben a szüneteltetés egy évnél huzamosabb időre nyúlna, az iparigazolvány, illetőleg iparendedély bevonását és annak az iparajstromból való törlését foganatosítani és erről az érdekelteket értesíteni.

A tanoncot templomba el kell engedni. Egyik budapesti tanonc öngyilkossági kísérletet követett el, mellyel kapcsolatban az intéző körök a tanonc lelki válságát megállapítva, eljárást készülnek indítani a munkaadó ellen. Az 1922:XII. tc. 93. §-ának 6. pontja szerint „a tanoncnak vallása ünnepe napjain az istentisztelet látogatására a munkaadó köteles időt engedni és felügyelni arra, hogy a nála lakó kiskorú tanonca az istentiszteletet látogassa”. A törvény abból indulva ki, hogy a munkaadónak a tanviszony tartama alatt a tanonccal szemben az atya helyét kell betöltenie, a munkaadó kötelességévé teszi, hogy minden irányban a jó családapa gondosságával őrködjék a tanonc felett. Bár ilyen tekintetben panaszokról nem tudunk, mégis felhívjuk kartársaink figyelmét arra, hogy tanoncaikat istentiszteletre elengedni törvényes kötelességük az azon való tényleges részvétel ellenőrzésével együtt.

„Hattyú” Gőzmosó és fehérneműköleszövő vállalat (Budapest, VII., Klauzál ucca 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Ha napellenzőt, sátor-szerkezetet akarnak megrendelni kartársaink, úgy forduljanak bizalommal a kávések sok évtizedes szállítójához: *Paschka és Társa V., Mária Valéria-utca 10.* — Tel.: 82-0-41.

Felelős kiadó: **Gyenes Dénes.**

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5

Kristály ásványos forrásvíz. csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

A kávéipar szállítóinak címe és telefonszáma:

Berkovits papíráruháár kávéházi, vendéglői és cukrászai kellékek BUDAPEST, VII., SIP UCCA 4.	42-5-31	Littke és Schaumburg-Lippe pezsgőgyárak vezérképviselője IV., SZÉP UCCA 3.	85-5-42
BIEN HUBERT villanyerőre berendezett, higiénikus GESZTENYE-PÜRÉE ÜZEME IX., ERKEL UCCA 14.	87-4-05	MANNA csokoládégyár csokoládé — kakaó — cukrászati anyagok BUDAPEST, IX., TŰZOLTÓ UCCA 72.	34-9-68
Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. VIII., JÓZSEF-KÖRUT 38.	39-2-77	MOCZNIK L. Édes és francia mustár. Különbéféle savanyú konzervek. BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI UCCA 10.	30-8-86
BUDAPESTI KRÉTAGYÁR RT. IX., Közraktár ucca 12.	86-3-51	Nagy Imre cs. és kir. udv. szal itó virágnagykereskedés IV., FŐVÁM TÉR 5.	86-8-20
„Studium” védjegyű billiárd-kréta író-kréta		PASCHKA ÉS TÁRSA Kávéházak részére légfűtés és napellenző V., MÁRIA VALÉRIA UCCA 10.	82-0-41 80-1-41
François pezsgőgyár Ruda és Blochman Utódai V., AKADEMIA UCCA 16.	23-6-66 17-4-34	Sick J. Eszterházy pezsgőgyár vezérképviselője összes külföldi italok nagybani raktára V., LIPÓT-KÖRUT 11.	20-3-38
FRIED ZSIGMOND Kávéházi berendezések, — billiárd- asztalok vétele és eladása. VII., KIRÁLY-UCCA 44. SZÁM.	29-1-34.	Schneider és Társai Budapest, VIII., Vig ucca 34. üvegcsiszoló és tükörgyár. Kávéspoharak csorbajavitása.	35-9-82
HATTYU gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme VII., KLAUZÁL UCCA 8.	*38-5-59	Keksz Steiner keksz-, kávéházi sütemény-, ostya- és csokoládégyár.	Keksz: 30-0-74 Sütemény: 85-2-63
HAUER REZSŐ CUKRÁSZ VIII., Rákóczi-út 49.	42-5-04	Tokaji mintapince Fuchs-Tokaji lerakat V., NÁDOR UCCA 5.	81-2-74
Hennefeld Rt. Jégszekrények, automatikus elektro- mos hűtőkészülékek, fagylaltgépek. — BUDAPEST, VI., Ó-ucca 6. szám.	92-3-23 92-3-24	Törley pezsgőgyár VIII., ESZTERHÁZY UCCA 22.	30-0-51
Kátai József vasárak, háztartási cikkek BUDAPEST, VII., KIRÁLY UCCA 5.	42-3-23 40-6-77	Wellner Alpaca Rt. Alpaca és alpaca-ezüst evőeszközök, tálaló- szerek, kávéházi és vendéglői berendezések Budapest, IV., Deák Ferenc tér 3.	89-7-37
Korányi és Fröhlich Ajtócsukó — napellenző BUDAPEST, KISFALUDY UCCA 5.	32-3-76 45-9-86	Wertheimer és Frankl Nagybani szaküzlet V., HOLD UCCA 6.	10-0-24
Kovács József amerikai rendszerű chrómozó és nikkelező üzem. Kávéházak szállítója. IX., Thaly K.u. 37. (Tűzoltó-u. sarok)	43-5-05		